گزارش کار پروژه اینترنت اشیاء

استاد : **اصغر کریم پور گمش آبادی.**

گروه داشنجویان :

1. ياسين ابراهيم نژاديان

2. امید اعظامی

3. آرش حسین پور

موضوع: پروژه شماره 1 کنترل سرعت فن بر اساس مقدار سنسور رطوبت و نمایش ان در LCD و سرور MQTT

تاريخ: 17/10/1403

دانشگاه : **ملی مهارت تبریز**

فهرست

5	قدم0: پیش نیاز ها
5	وسایل بکار رفته
7	شکل کامل مدار
7	کد های کامل برنامه
7	توابع loop و loopsetup
8	چطور بورد رو ریست کنیم
8	اضافه کردن برد esp32 به Arduino IDE
10	کدام برد رو انتخاب کنیم
11	قدم1: خواندن اطلاعات سنسور رطوبت
11	پایه های سنسور رطوبت
12	سیم کشی
12	کد خواندن اطلاعات سنسور رطوبت
13	توضیحات کوتاه درباره کد
14	قدم2: تنظيم سرعت فن
14	توضیحات کوتاه درباره فن ۴ سیم
15	سیم کشی
16	کد کنترل فن
17	توضیحات ساده درباره عملکرد کد
18	قدم3: تنظیم سرعت فن بر اساس میزان رطوبت

ع تنظیم سرعت	تاب
ع ۱۵۵۰ تا اینجای کار	تاب
9getActualFanSpeed	تاب
4: نمایش اطلاعات روی LCD	قدما
ِم کشی پایه های مثبت LCD۵۵	سب
ِم کشی پایه های منفی LCD۵.	سب
ېم کشی پایه های متصل به برد	سب
مربوط به کنترل LCD	کد
متر های LiquidCrystal	پارا
یش اطلاعات روی LCD	نما
ي refreshLCD ع	تاب
ر ها یا مشکلات LCD که حل کردیم	ارو
5:ارسال اطلاعات با MQTT	قدمة
سال به WiFi	اتص
افه کردن لایبرری PubSubClient افه کردن الایبرری	اض
طور فایل zip لایبرری رو وارد برنامه کنیم	چد
سال به سرور یا بروکر MQTT	اتص
ىال اطلاعات سنسور ها در MQTT	ارس
ي publishMqttData ع	تابدِ
تابع ۱۵۵۱ تا اینجای کار	:!!!
اندازی برنامه MQTT Dash	راه

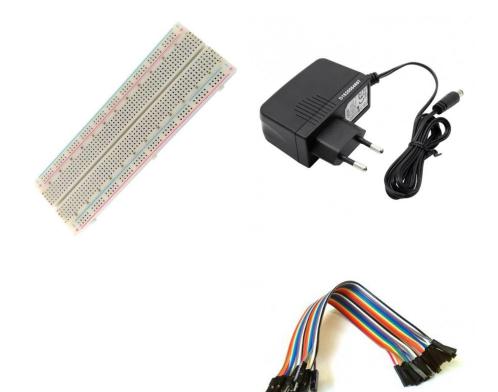
قدم0: پیش نیاز ها وسایل بکار رفته

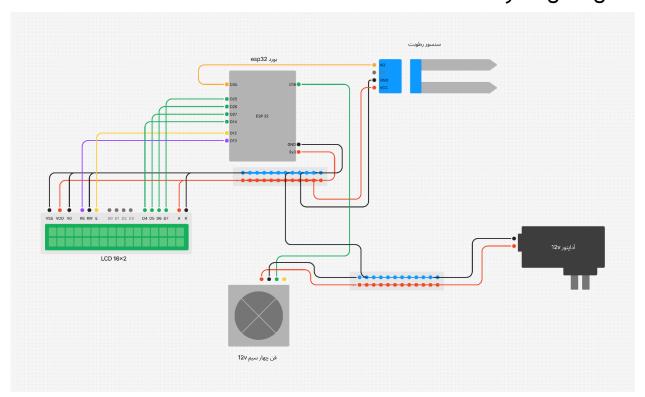

ليست لوازم:

- esp32 wroom 30 pin .1
 - i2c بدون Lcd 16x2 .2
- 3. سنسور رطوبت خاک یا soil moisture
 - 4. فن 4 سيم 12V brushless
 - اداپتور 12 V
 - 6. سیم جامپر
 - 7. برد بورد

شکل کامل مدار

کد های کامل برنامه.

کد های کامل و تمام فایل ها در ریپازیتوری زیر قرار دارند.

https://github.com/nezhadian/IOT2024

توابع loop و setup

setup: تابع.1

کاربرد :این تابع **یک** بار در ابتدای اجرای برنامه فراخوانی میشود.

هدف :برای انجام تنظیمات اولیه و آمادهسازی سختافزار و نرمافزار استفاده میشود.

loop: تابع

کاربرد :این تابع به طور مداوم و **بیپایان** تکرار میشود.

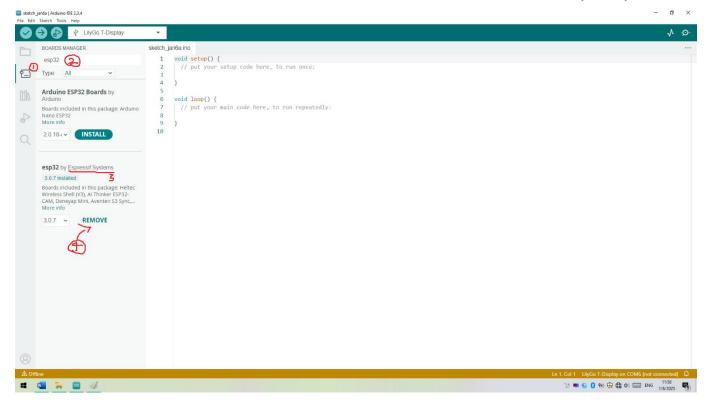
هدف :برای اجرای کدهای اصلی برنامه (مانند خواندن سنسورها، کنترل موتورها، ارسال دادهها و ...) استفاده میشود.

چطور بورد رو ریست کنیم.

با استفاده از این دکمه روی برد میتوانیم برد رو ریست کنیم. با اینکار روند اجرای برنامه از اول شروع میشه.

اضافه کردن برد esp32 به Arduino IDE

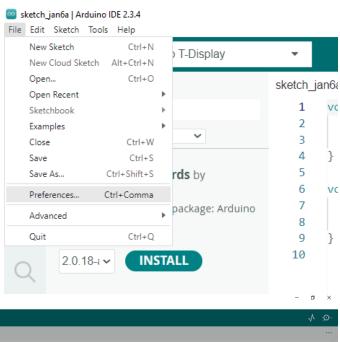

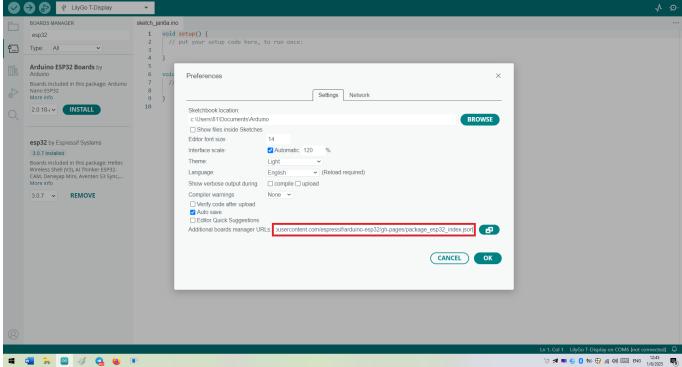
برای استفاده از برد esp32 لازمه که برد اون رو در Arduino IDE نصب کنیم.

- 1. روی Boards Manager کلیک میکنیم.
 - 2. Esp32 رو سرچ میکنیم.

- 3. مطمئن میشیم که بورد مورد نظر از طرف Espressif Systems است.
 - 4. اون رو نصب میکنیم.

اگر برد esp32 در Boards Manager موجود نبود چیکار کنیم؟

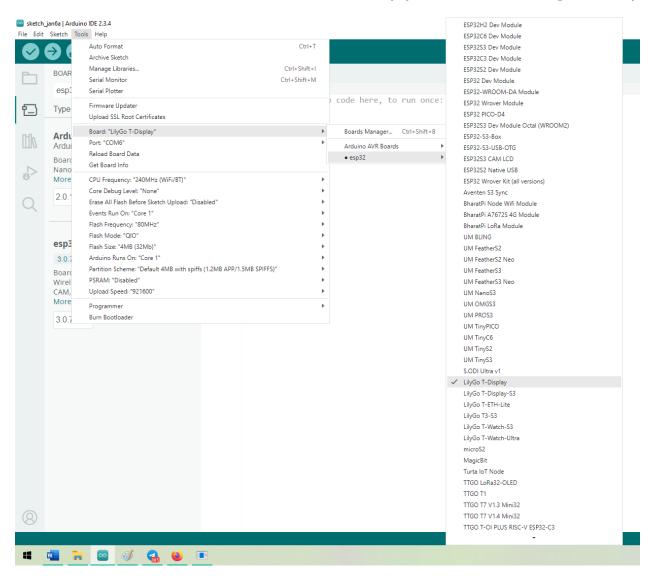
و این ادرس رو مینویسیم تا برنامه برد را پیدا کند.

https://raw.githubusercontent.com/espressif/arduino-esp32/gh-pages/package esp32 index.json

sketch_jan6a | Arduino IDE 2.3.4

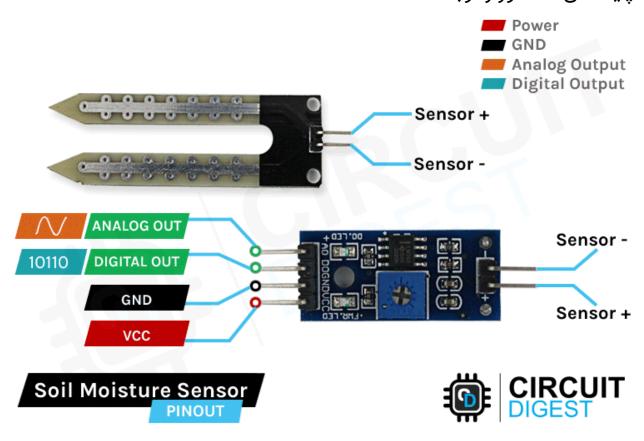
كدام برد رو انتخاب كنيم.

برای این برد ما گذینه ی LilyGo T-Display سازگار است.

قدم1: خواندن اطلاعات سنسور رطوبت

پایه های سنسور رطوبت

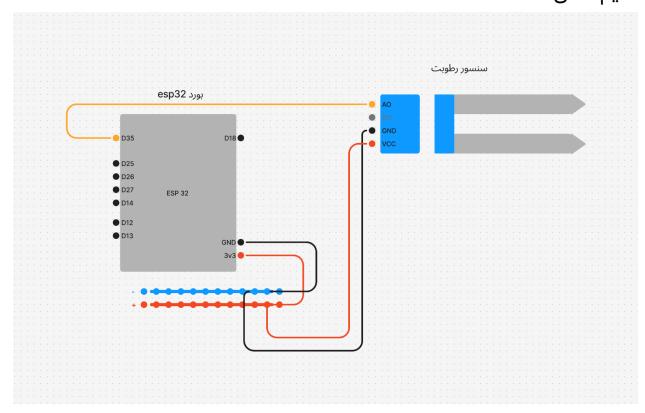
VCC: يايه مثبت ولتاژ معمولا 3.3v تا 5v

GND: یایه منفی

DO: خروجی دیجیتال که در صورت رسیدن به آستانه رطوبت، سیگنال HIGH یا LOW میدهد.

AO: خروجی آنالوگ که مقدار دقیق رطوبت خاک را ارائه میدهد.

سیم کشی

بر اساس تصویر سیم کشی را انجام میدهیم.

کد خواندن اطلاعات سنسور رطوبت

```
// const int soilPin = 35;

void setup() {

// woid setup() {

// woid setup() {

// serial.begin(115200);

// serial.begin(115200);

// gian with with with with side of the series of
```

```
// المانيتور // Serial.print("Debug: soil analog");

Serial.println(analog);

Serial.println("Debug: soil value ");

Serial.println(soilValue);

return soilValue;

}

void loop() {

// خواندن مقدار رطوبت خاک /

int soilValue = readSoilMoistureValue();

// مایش مقدار رطوبت خاک در سریال مانیتور //

Serial.println(soilValue);

// serial.println(soilValue);

// serial.println(soilValue);

// عافی از خواندن مجدد //

delay(1000);

}
```

توضیحات کوتاه درباره کد

analogRead تابع

- این تابع مقدار آنالوگ سنسور رطوبت خاک را میخواند و یک عدد بین **۰ تا ۴۰۹۵** برمیگرداند.
 - نشاندهنده حداکثر رطوبت (خاک کاملاً خیس).
 - o ۲۰۹۵ نشان دهنده حداقل رطوبت (خاک کاملاً خشک).

2. **دستور map**

- ۰ این تابع یک عدد از یک بازه (مثلاً ۰ تا ۴۰۹۵) را به بازهی دیگری (مثلاً ۰ تا ۱۰۰) تبدیل میکند.
- o در این کد، (۱۰۰ (۱۰۰ تا ۱۰۰) تبدیل میکند. (۱۰۰ تا ۱۰۰) تبدیل میکند. (م تا ۱۰۰) تبدیل میکند. (م تا ۱۰۰)

3. **چرا خروجی map را منهای ۱۰۰ کردهایم؟**

- ∘ چون مقدار سنسور با رطوبت رابطه معکوس دارد (هرچه خاک خشکتر باشد، عدد بزرگتر است).
 - 🏻 با منهای کردن از ۱۰۰، این رابطه معکوس میشود
 - خاک کاملاً خشک (٪، رطوبت).
 - ۱۰۰ خاک کاملاً خیس (۱۰۰٪ رطوبت).
 - این کار باعث میشود خروجی قابلدرکتر باشد و نشاندهنده درصد واقعی رطوبت خاک باشد.

قدم2: تنظيم سرعت فن

توضیحات کوتاه درباره فن ۴ سیم

سیم قرمز (+)

این سیم به منبع تغذیه ۱**۲ ولت** متصل میشود تا برق مورد نیاز فن تأمین شود. ا<mark>ین سیم قرمز به هیچ وجه نباید با بورد ارتباط داشته باشد. چون درجا بورد رو میسوزاند.</mark>

سیم مشکی(GND)

این سیم به **زمین (GND)** مدار متصل میشود تا مدار کامل شود.

سیم سبز(PWM)

این سیم برای کنترل سرعت فن استفاده میشود. با ارسال سیگنال PWM (مدولاسیون عرض پالس) به این

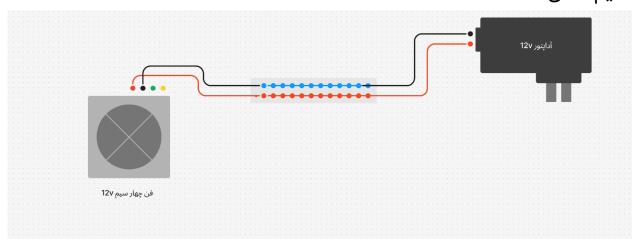
سیم، میتوان سرعت فن را تنظیم کرد.

فرکانس معمول PWM برای فنهای ۴ سیم، حدود **۲۵ کیلوهرتز** است.

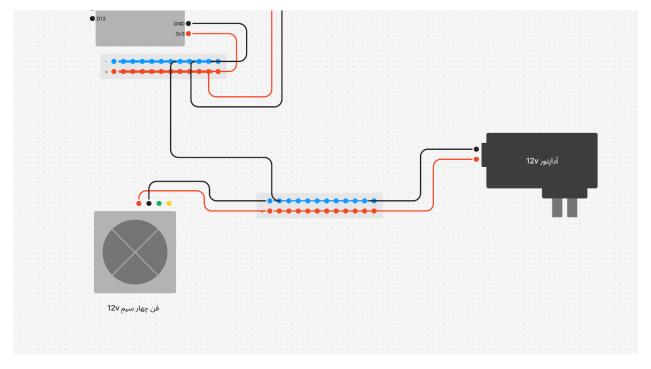
سیم زرد(Tachometer)

این سیم برای **خواندن سرعت فن** استفاده میشود. که ما ازش استفاده نمیکنیم.

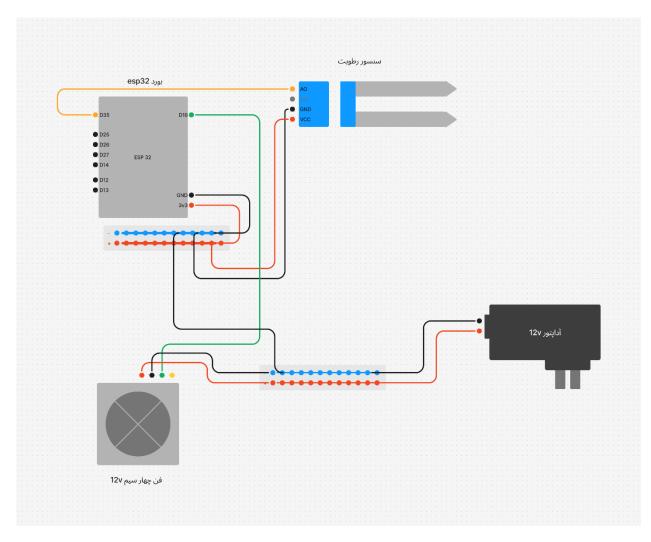
سیم کشی

فن باید به این شیوه به اداپتور 12۷ وصل شود.

نکته خیلی مهم: GND یا پایه منفی اداپتور باید به پایه GND برد متصل شود در غیر اینصورت سرعت فن کنترل نمیشود.

در اخر هم سیم سبز رو به پایهی D18 وصل میکنیم.

کد کنترل فن

```
// تحریف پایه فن //
const int fanPin = 18;
long curFanSpeed = 0;

void setup() {

// void setup() {

// const int multiple with multiple with
```

```
// نقطیم سرعت فن // تنظیم سرعت فن // void setFanSpeed(int speed) {

ledcWrite(fanPin, speed); // تنظیم سرعت فعلی فن // كذيره سرعت فن به صورت تستی // كذير سرعت فن به صورت تستی // setFanSpeed(0); // تغییر سرعت متوسط // setFanSpeed(128); // كانیه // كانیه // كانیه // كانیه // توقف فن // توقف فن // غانیه // غانیه // غانیه // كانیه //
```

توضیحات ساده درباره عملکرد کد

ledcAttachChannel تابع.۱

کاربرد :این تابع پایهی مورد نظر (fanPin) را به یک کانال PWM متصل میکند. و آن را روی فرکانس 20k hz تنظیم میکند. این مقدار بر اساس اطلاعات فن تنظیم شده است.

setFanSpeed تابع. ٢

کاربرد :این تابع سرعت فن را تنظیم میکند.

يارامترها:

Speed: مقدار سرعت فن (بین ٥ تا ۲۵۵).

اگر speed = 0 باشد، فن با حداکثر سرعت می چرخد.

اگر speed = 255 باشد، فن خاموش میشود.

عملكرد:

با استفاده از ledcWrite، مقدار speed را به کانال PWM اعمال میکند.

مقدار speedرا در متغیر curFanSpeed ذخیره میکند.

قدم3: تنظیم سرعت فن بر اساس میزان رطوبت

تابع تنظيم سرعت

اگر بخواهیم بر اساس چیزی که در توضیحات پروژه نوشته شده سرعت فن را تنظیم کنیم باید یه همچین کدی بنویسیم.

```
void setFanSpeedBasedOnSoilMoisture(int soilValue){
   if(soilValue > 30)
      setFanSpeed(0);
   else if(soilValue < 24)
      setFanSpeed(255);
}</pre>
```

اما چون این فن ما پتانسیل بیشتری داشت. ما کد هوشمندانه تری رو برایش نوشتیم.

```
void setFanSpeedBasedOnSoilMoisture(int soilValue){
   if(soilValue < 30)
       setFanSpeed(255);
   else if(soilValue < 70)
       setFanSpeed(128);
   else if(soilValue <= 100)
       setFanSpeed(0);
   else
       setFanSpeed(255);
}</pre>
```

تابع loop تا اینجای کار

در اخر این کد ما برای تابع loop است که مقدار رطوبت رو میخونه و بر اساس اون سرعت فن رو تنظیم میکنه.

```
void loop() {
    // مفدار رطوبت خاک از سنسور //
    float soilValue = readSoilMoistureValue();

    // مایش مقدار رطوبت خاک در سریال مانیتور //
    Serial.print("Sensor: Soil ");
    Serial.println(soilValue);
```

```
// حلوبت خاک //
setFanSpeedBasedOnSoilMoisture(soilValue);

// غلی PWM از مقدار (ساس) محاسبه سرعت واقعی فن //
int actualFanSpeed = getActualFanSpeed(curFanSpeed);

// مایش سرعت فن در سریال مانیتور //
Serial.print("Sensor: Fan speed ");
Serial.println(actualFanSpeed);

// میلی ثانیه قبل از تکرار حلقه //
delay(500);
}
```

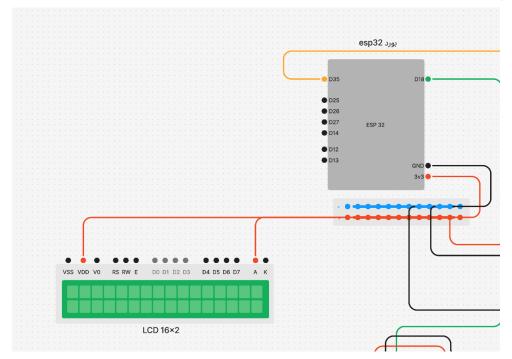
تابع getActualFanSpeed

```
int getActualFanSpeed(int value){
  return 12000 - map(value,0,255,0,12000);
}
```

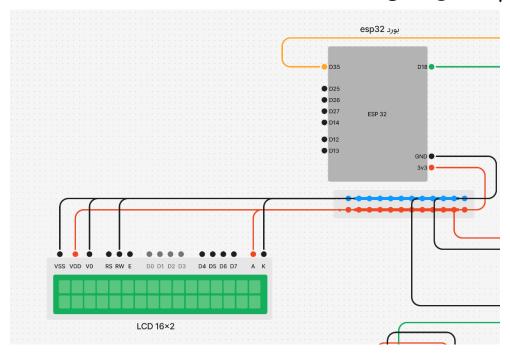
این تابع سرعت واقعی فن رو بر اساس PWM محاسبه میکند. که توی مستندات اصلی آن سرعت آن 12000 دور در دقیقه است که ما بر اساس نسبت PWM اون رو محاسبه میکنیم. البته این مقدار ممکنه با سرعت واقعی چرخش فن متفاوت باشه اما در حالت عادی تقریبا درسته.

قدم4: نمایش اطلاعات روی LCD

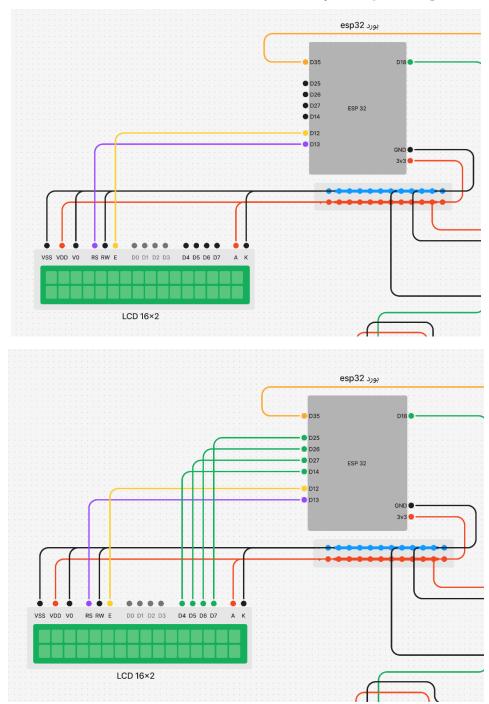
سیم کشی پایه های مثبت LCD

سیم کشی پایه های منفی LCD

سیم کشی پایه های متصل به برد

کد مربوط به کنترل LCD

```
اضافه کردن کتابخانه//
#include <LiquidCrystal.h>

// پیکربندی پایههای //
LCD

LiquidCrystal lcd(13, 12, 14, 27, 26, 25);

void setup() {

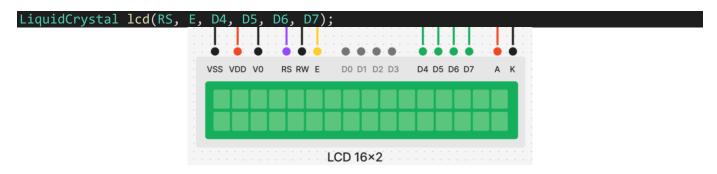
// که برای ما LCD تنظیم ابعاد //

سطر روی هم هستند // /
```

```
رو هر سطر 16 خانه دارد //
lcd.begin(16, 2);
}
```

پارامتر های LiquidCrystal

هر کدوم از این پارامتر ها مربوط به این پین ها روی LCD میباشند.

نمایش اطلاعات روی LCD

تا اینجای کار تابع loop به این شیوه درآمده است اول مقدار رطوبت خوانده میشود بعد سرعت فن بر اساس مقدار رطوبت تنظیم میشود و حالا باید سرعت فن و مقدار رطوبت روی LCD نمایش داده شود.

```
void loop() {
    float soilValue = readSoilMoistureValue();
    Serial.print("Sensor: Soil ");
    Serial.println(soilValue);

    setFanSpeedBasedOnSoilMoisture(soilValue);
    int actualFanSpeed = getActualFanSpeed(curFanSpeed);
    Serial.print("Sensor: Fan speed ");
    Serial.println(actualFanSpeed);

    refreshLCD(soilValue, actualFanSpeed);
    delay(500);
}
```

تابع refreshLCD

ارور ها يا مشكلات LCD كه حل كرديم.

- 1. نمایشگر فقط مربع نشون میداد => پایه ولتاژ + به VIN وصل شده باید به 3v3 وصل میشد.
- 2. **نمایشگر کاراکتر های چرت و پرت چاپ میکرد** => یکی از سیم های اطلاعات D4,D5,D6,D7 به خوبی وصل نشده بود.

قدم5:ارسال اطلاعات با MQTT

اتصال به WiFi

برای اتصال به WiFi از لایبرری WiFi استفاده میکنیم.

#include <WiFi.h>

بعد از وارد کردن لایبرری نام و رمز WiFiرا تعریف میکنیم.

```
const char* ssid = "Galaxy Note 12";
const char* password = "12345678";
```

و حالا با استفاده از تابع begin برنامه شروع به جستجوی شبکه مدنظر میکند و هر زمان در محدوده قرار بگیرد. به ان وصل میشود.

```
void setup() {
    WiFi.begin(ssid, password);
}
```

حالا چطور بفهمیم WiFi وصل شده یا ن؟ با استفاده از این کد.

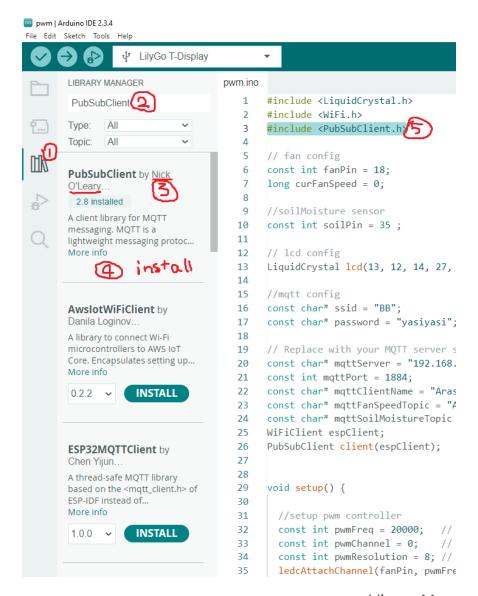
```
if(WiFi.status() != WL_CONNECTED){
    Serial.println("MQTT: Wifi is not connected");
    return;
}
```

تابع ()status وضعیت فعلی اتصال را بر میگرداند که اگر برابر WL_CONNECTED باشد. یعنی WiFi وصل است

قطعه کد بالا قطع بودن اتصال رو بررسی میکند که در ادامه از آن نیز استفاده میکنیم.

اضافه کردن لایبرری PubSubClient

برای استفاده از پروتکل MQTT ما از لایبرری PubSubClient استفاده میکنیم در ادامه نحوه اضافه کردن آن توضیح داده شده.

اول به قسمت Library Manager میرویم.

اسم كتابخانه PubSubClient رو مينويسم.

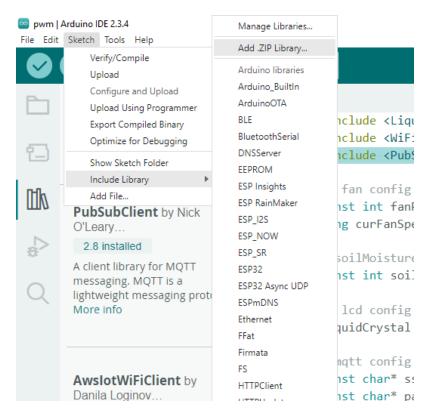
مطمئن میشیم که توسعه دهنده آن Nick O'Leary هست.

و دكمه install رو ميزنيم.

بعد میتونیم با دستور include ازش استفاده کنیم.

چطور فایل zip لایبرری رو وارد برنامه کنیم.

گاهی اوقات لایبرری مورد نظر ما در لیست Library Manger پیدا نمیشود. و به جاش فایل zip انرا از وبسایت اصلی دانلود میکنیم. حالا چطور میتونیم این فایل zip رو وارد Arduino IDE کنیم.

به این مسیر میرویم. ...Sketch>Include Library>Add .ZIP Library و بعد در پنجره ای که باز میشه. فایل zip که دانلود کردیم رو میتونیم اضافه کنیم.

اتصال به سرور یا بروکر MQTT

بعد از اتصال به WiFi این بار نوبت آن میرسد که به سرور متصل بشیم.

اول لایبرری رو وارد برنامه میکنیم.

#include <PubSubClient.h>

حالا اطلاعات اولیه رو تعریف میکنیم.

```
const char* mqttServer = "192.168.4.1";
const int mqttPort = 1883;
const char* mqttClientName = "ArashYasinOmid";
```

:mqttServer

همان ادرس سرور ماست. که در این مورد از Pاسرور خود کلاس دانشگاه استفاده کردیم. همچنین میتونیم از test.mosquitto.org هم استفاده کنیم.

:mqttPort

معمولا ثابته روى 1883 هست.

:mqttClientName

اسمیه که باهاش خومون رو به سرور معرفی میکنیم.

```
WiFiClient espClient;
PubSubClient client(espClient);
```

حالا باید یک کلاینت pubSub تعریف کنیم که با استفاده از آن اطلاعات رو به سرور میفرستیم.

و در تابع setup هم اون رو پیکربندی میکنیم.

```
void setup() {
    client.setServer(mqttServer, mqttPort);
}
```

حالا بعد از تعریف Client باید از وصل بودن به سرور مطمئن شوییم.

```
if(!client.connected()){
      client.connect(mqttClientName);
      Serial.println("MQTT: Attempting to connect to broker...");
      return;
}
```

این کد چک میکنه که آیا به سرور وصل هستیم که اگر وصل نباشد. سعی میکنه وصل بشه.

:client.connected()

این تابع وضعیت اتصال رو بر میگردونه.

:client.connect(mqttClientName)

این تابع سعی میکنه. به سرور وصل بشه.

در ادامه از این کد استفاده میکنیم.

ارسال اطلاعات سنسور ها در MQTT

بعد از اطمینان از اتصال به WiFi و سرور نوبت آن میرسد که اطلاعات سنسور رطوبت و سرعت فعلی فن را به سرور ارسال کنیم برای اینکار ما به topic نیاز داریم topic ها مسیر های یکتایی بودن که به سنسور مورد نظر اشاره میکردن.

اول تاپیک هارو تعریف میکنیم. این تاپیک ها بعدا در برنامه MQTT Dash هم استفاده خواهند شد.

```
const char* mqttFanSpeedTopic = "AYO/fan";//نیپک سرعت فن
const char* mqttSoilMoistureTopic = "AYO/soil";// تاپیک سنسور رطوبت
```

تابع publishMqttData

در کد برنامه این تابع برای ارسال اطلاعات سنسور رطوبت و سرعت فن به سرور MQTT استفاده میشود.

```
void publishMQTTData(int soil, int fanSpeed) {
    Wi-Fi بررسی اتصال به //
    if (WiFi.status() != WL_CONNECTED) {
      وصل نباشد Wi-Fi چاپ بیام خطا اگر // / Wifi is not connected چاپ بیام خطا اگر
      خروج از تابع // return;
    MQTT بررسی اتصال به سرور //
    if (!client.connected()) {
          client.connect (mqttClientName); // متلاش براى اتصال به سرور // MQTT
          چاپ پیام در حال اتصال // ("...Serial.println("MQTT: Attempting to connect to broker...");
          خروج از تابع // return;
    تبدیل مقادیر سرعت فن و رطوبت خاک به رشته //
    char* fanSpeedPtr = intToCharPtr(fanSpeed); // تبدیل سرعت فن به رشته
    char* soilSpeedPtr = intToCharPtr(soil); // تبديل رطوبت خاک به رشته
    MOTT ارسال دادهها به سرور //
    client.publish(mqttFanSpeedTopic, fanSpeedPtr); // ارسال سرعت فن
    را دانوسال رطوبت خاک // (client.publish(mqttSoilMoistureTopic, soilSpeedPtr
    free(fanSpeedPtr); // قراد كردن حافظه سرعت فن //
    free(soilSpeedPtr); // حافظه رطوبت خاک //
    چاپ پیام موفقیت آمیز بودن ارسال داده ها //
    Serial.println("MQTT: data published.");
```

عملكرد:

- 1. اتصال به WiFi رو چک میکنه و اگر وصل نبود از تابع بیرون میاد و به حلقه اصلی برنامه بر میگرده.
- 2. اتصال به سرور رو چک میکنه. اگر وصل نبود یکبار سعی میکنه وصل بشه. و بعد از تابع بیرون میاد.
- 3. حالا اگر WiFi وصل بود و سرور هم وصل بود. اطلاعات رو به سرور میفرسته. برای اینکار اول باید متغیر solient.publish و fanSpeed که از نوع int هستند. به string تبدیل شوند. چون تابع client.publish فقط

string رو قبول میکنه. این کار تبدیل int به string با استفاده از تابع IntToCharPtr انجام میشود. و بعد از ارسال اطلاعات تابع free متغیر های string رو از حافظه آزاد میکنه.

!!!: تابع loop تا اینجای کار

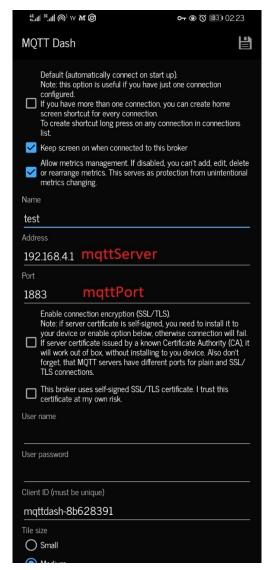
حالا تا اینجای کار تابع loop به این شیوه درآمده است.

نخست مقدار سنسور رطوبت رو میخونه بر اساس اون سرعت فن رو تنظیم میکنه. و بعد مقدار سنسور رطوبت و سرعت فن رو توی LCDنمایش میده و بعد از اون اونهارو به سرور MQTT ارسال میکنه.

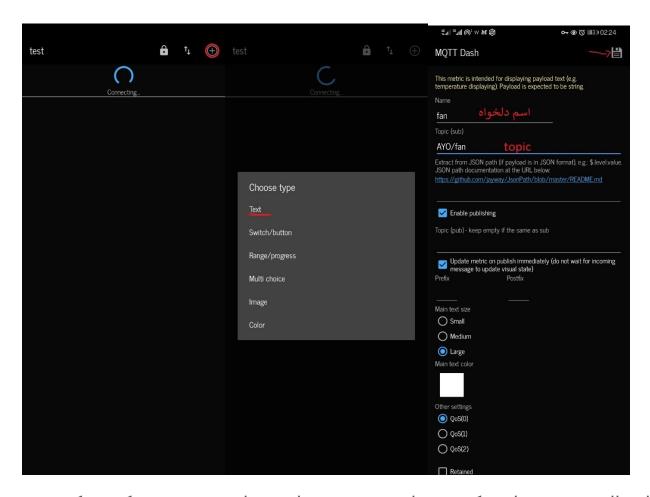
```
void loop() {
    float soilValue = readSoilMoistureValue();
    Serial.print("Sensor: Soil ");
    Serial.println(soilValue);

    setFanSpeedBasedOnSoilMoisture(soilValue);
    int actualFanSpeed = getActualFanSpeed(curFanSpeed);
    Serial.print("Sensor: Fan speed ");
    Serial.println(actualFanSpeed);
    refreshLCD(soilValue, actualFanSpeed);
    publishMQTTData(soilValue,actualFanSpeed);
    delay(500);
}
```

راه اندازی برنامه MQTT Dash

اول ادرس سرور که توی کد مشخص کرده بودیم + پورت موردنظر رو وارد میکنیم.

بعد از اتصال به سرور باید یک topic از نوع Text بسازیم و از همون topic که در کد نوشتیم در اینجا هم بنویسیم به دو topic نیاز داریم یکی برای fan و یکی برای

```
const char* mqttFanSpeedTopic = "AYO/fan";
const char* mqttSoilMoistureTopic = "AYO/soil";
```


با تشكر از توجه شما.

استاد : اصغر كريم پور گمش آبادي.

گروه داشنجویان :

- 1. ياسين ابراهيم نژاديان
 - 2. امید اعظامی
 - 3. آرش حسین پور

موضوع: پروژه شماره 1 کنترل سرعت فن بر اساس مقدار سنسور رطوبت و نمایش ان در LCD و سرور MQTT

تاريخ: 17/10/1403

دانشگاه : **ملی مهارت تبریز**